

Amsterdam, 5 februari 2023

Reactie van de Vereniging Ondernemingsrechtsspecialisten Notariaat (hierna: de **VON**) inzake de consultatie van het wetsvoorstel inzake de wijziging van Boek 2 en Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek met het oog op het aanpassen van de regels inzake de digitale algemene vergadering van privaatrechtelijke rechtspersonen en de regels voor digitale oproeping voor de algemene vergadering (het **Wetsvoorstel**).

De VON heeft kennis genomen van de consultatie ten aanzien van het Wetsvoorstel en wenst hier graag kort op te reageren. De VON is verheugd met het Wetsvoorstel en signaleert een behoefte vanuit de praktijk voor een dergelijke regeling.

Voordelen en nadelen

In de afgelopen twee Corona jaren heeft de praktijk ervaring op kunnen doen met geheel digitale algemene vergaderingen op basis van de Tijdelijke wet COVID 19 J&V. Met het vervallen van die tijdelijke wet onderschrijft de VON de wens vanuit de praktijk om een volledig digitale vergadering te kunnen houden naast de reeds bestaande wettelijke mogelijkheid van een 'hybride vergadering'. De VON ziet ook alle voordelen van het digitaal vergaderen zoals die in de Memorie van Toelichting bij het Wetsvoorstel zijn beschreven.

De VON meent evenwel dat de Memorie van Toelichting slechts summier ingaat op de mogelijke nadelen van het geheel digitaal vergaderen en bijvoorbeeld de positie van oudere - minder digitaal ingestelde - aandeelhouders. Deze laatste groep is minder gewend aan digitale ontwikkelingen en het gevaar bestaat dat zij buiten de boot vallen bij het geheel digitaal vergaderen en digitaal oproepen van vergaderingen. Zij willen misschien wel participeren maar missen de kennis of de middelen om dat geheel digitaal te kunnen doen.

Gebrekkige vergaderdynamiek

Ook gaat de Memorie van Toelichting voorbij aan de punten die bijvoorbeeld de VEB aandraagt bij deze consultatie. De VEB uit zorgen over de gebrekkige vergaderdynamiek van een geheel digitale vergadering. De vergaderingen zijn korter en er vindt geen echte discussie plaats. De verschillende stakeholders 'ontmoeten' elkaar niet om standpunten uit te wisselen ook al bestaat de mogelijkheid om tweezijdig te communiceren. Weliswaar beperkt de VEB zich in haar kritiek op vergaderingen van beursgenoteerde vennootschappen, deze zorgen zijn naar mening van de VON ook relevant voor private vennootschappen met een beperkt verspreid aandelenbezit. Het kan zijn dat de wetgever van mening is dat de vele voordelen van het geheel digitaal vergaderen opwegen tegen de hierboven beschreven verminderde vergaderdynamiek. Dat zou dan wellicht iets zijn om nader toe te lichten.

Bescherming digibeten

Rechtspersonen kunnen zelf kiezen of ze geheel digitaal willen kunnen vergaderen. Het Wetsvoorstel schrijft voor dat er *voldoende draagvlak* moet zijn onder de meerderheid van de leden of aandeelhouders; maar wat is in dat geval 'voldoende draagvlak'? Als bijvoorbeeld 25% van het aandelenbezit wordt gehouden door aandeelhouders die 'digibeeft' zijn en/of geen beschikking hebben over een computer of internetaansluiting, moet dan de meerderheid van de aandeelhouders nog steeds kunnen besluiten om de statuten aan te passen om geheel digitaal te kunnen vergaderen? De VON meent van wel. Een wettelijke versterkte meerderheid voor een dergelijk besluit tot statutenwijziging ligt minder voor de hand. Immers, andere vrij ingrijpende besluiten (zoals bijvoorbeeld ontbinding) zijn ook niet wettelijk onderworpen aan een versterkte meerderheid. Wellicht biedt artikel 2:8 BW hier voldoende bescherming voor deze groep 'digibeten'.

Zorgvuldige redactie statutaire bepaling

De VON meent dat het raadzaam is om in specifieke gevallen, zoals bijvoorbeeld bij het introduceren van het digitaal vergaderen in de (statuten van een) bewonersvereniging van een verzorgingstehuis, rekening te houden met alle verschillende belangen. Bij de redactie van een dergelijke statutaire bepaling zal zorg moeten worden gedragen voor een juiste balans tussen vergadergemak en toegankelijkheid voor een kwetsbare groep minder digitaal ingestelden.

Ook bij hybride vergadering tweezijdig communiceren

De VON juicht toe dat het Wetsvoorstel voorschrijft dat deelnemers aan de vergadering met *beeld en geluid* de vergadering moeten kunnen volgen en het woord moeten kunnen voeren. Ook is het gewenst dat de huidige regeling omtrent hybride vergaderingen daarop wordt aangepast. De afgelopen jaren zijn immers veel mensen vertrouwd geraakt met programma's als Webex, Teams of Zoom meetings waarmee tweezijdig kan worden gecommuniceerd. Zeker in kleinere vergaderingen kan dit een uitstekend platform vormen om virtueel gedachten uit te wisselen.

Vereniging Ondernemingsrechtsspecialisten Notariaat

Secretariaat VON

Postbus 16020

2500 BA Den Haag

T 070 3307220

E info@von-notaris.nl

* * * *